

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK.

Egy evre . . . 10 K. — f.
 Hat óra . . . 5 K. — f.
 Harom óra . . . 2 K. 50 f.
 Egyes számok ára 20 fillér

BARS

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

HIRDETESEK

□ centiméterenként - 4 fillér
 Nyilttéri közlemények garmond
 soronként 30 fillér.

Gyakori hirdetők és a velünk
 összekötöttesben levő hird. irodák
 arányában részesülnek.

A kéziratok a szerkesztőséghez küldendők.

Kéziratok vissza nem adatnak.

FŐSZERKESZTŐ: DR. KERSEK JÁNOS.

Megjelen vasárnap reggel.

SZERKESZTÉSÉRT A FŐSZERKESZTŐ FELELŐS.

FŐMUNKATÁRS: JAROSS FERENC.

A hirdetéseket, előfizetéseket s a reklamációkat a
 kiadóhivatalba kérjük utasítani.

A LAP KIADÓJA: NYITRAI ÉS TÁRSA r. t.

Mindnyájunknak el kell menni.

A magyar országgyűlés ritka egyértelműséggel és lelkesedéssel szavazta meg a népfelkelői kötelezettség kiterjesztéséről szóló törvényjavaslatot.

Hát igen. Ha szükséges, mindnyáján el fogunk menni. Nincs semmi áldozat elég nagy, amelyet szeretett magyar hazánkért, királyunkért szívesen meg nem hoznánk s nem ismerünk semmiféle akadályt, amely bennünket a végső diadal kivívásáért folytatott küzdelmünkben megállítani tudna. Ha mindnyájunknak el kell menni, hát mindnyáján ott leszünk bátran, félelem és zúgolódás nélkül, mert tudjuk jól, hogy a hozott áldozatokért dúsán fog kárpótolni az eredmény, a szebb jövő.

A magyar nevet megismerte közelebről a világ. A magyar vitézség ott ragyog a harc vonalak élén.

Az egész világ sajtója kénytelen beismerni letagadhatatlan sikereinket. Orosz-Lengyelországban álló harc vonalunk áttörhetetlen s aránylag a legtöbb nyugalmat élvezi. Bukovinai csapataink átlépték az orosz határt s a magyar huszárok lovainak patkója már Besszarábiának földjét tapossa.

Kárpáti frontunk dicsőségteljesen állta heteken át a leghevesebb támadást, melyre példát nem találunk a világtörténelemben. Tízszerez támadó vonalat söpörtek el maguk előtt a magyar fegyverek s építettek halmokat a lövészárkok előtt orosz hullákból. A Przemyslnél felszabadult orosz erősítéseket megörlték. Az orosz támadás rettenetes vérvesztései következtében megállott, úgy ők maguk, valamint az ellenséges sajtó egyhangulag bevallja, hogy az oroszok vesztesége a Kárpátokban sebesültekben és halottakban félmillió.

Horribilis szám! . . . Nikolajevics nagyherceg, a világ legvérszopóbb hiénája felel majd e szerencsétlen áldozatokért úgy az Isten, mint a világtörténelem ítélőszéke előtt.

De nem álltunk meg még itt. Hős szövetségeseink soraikból előre törtek s egy bevehetetlennek hitt és féltékenyen őrzött pozícióból vertek ki véresen az ellenséget s alig két nappal rá nemes vetélkedéssel a győri és esztergomi ezredek derék magyar legénysége, a mi fiaink mutatták meg a világnak, hogy mit tud a magyar s egy egész hosszú vonalat ragadtak ki az ellenség kezéből.

Biztató és reményekkel teljes helyzetünk igazolja legjobban, hogy

nem tévedtünk akkor, mikor a világháború kezdete óta a legteljesebb meggyőződéssel hirdettük, hogy töltsön el mindenkit a bizalom, hosszu és emberfőllöttig nehéz a küzdelem, de a végső eredmény nem kétséges, a végső győzelem a miénk! . . .

A magyar hazaszeretet szent érzése csodákat mivel, a magyar katona újra arany betűkkel írja bele nevét a világtörténelembe. Amint egykor győzelmesen száguldott keresztül Európán, úgy száguld végig ma is országokon. Egyik héten Varsó alatt csatáz, másik héten a Kárpátok taraján viaskodik a szibériai lövészekkel. Limanovánál leszállt a magyar huszár lováról s mielőtt a karabély összetört izmos kezében, sarkantus csizmájával verte agyon ádáz ellenségét. A kárpáti lövészárkok előtt kéztusára megy s izmos öklével sujt rá a fagyos hóba tiport ellenére.

Nemes virtussal verekszik s a sebesült ellenséggel szemben a leglovagiasabb, a leggyöngédebb szívű. A magyar katona főlényes ellenség s a lövészárkokban elfogott orosz kapitányal szemben, ki még ott is élete meghagyói közé egy őrizetlen pillanatban kézi-bombát csap — egy hatalmas, igazi magyar pofon a büntetés.

Micsoda ezer talánya ez a csodás magyar népléleknek! ? . . .

Most az országgyűlés, a törvényhozás bizonyította be, hogy itt, ezen a földön csak egyetlen akarat, csak egyetlen vágy van, hogy a magyar haza jövődjét örök időkre biztosítsuk, hogy megmutassuk ellenfeleinknek, hogy készek vagyunk ezért a legutolsó csepp vérig küzdeni, hogy nincs seuki közöttünk, akit bármily áldozat visszariasztana attól, hogy a végső győzelmet a magunk részére kikényszerítsük.

Hisz, amiért mi küzdünk, amiért mi harcolunk, annál szentebb célt nem ismer a történetírás és amint mi harcolunk, annál nemesebb küzdelmet nem látott még semmiféle hadsereg. A legteljesebb egyetértés, lángoló lelkesedés, bizakodó türelem és áldozatkészség a csatatéren s benn a hazában. A legszebb reménység rügyei kezdenek fakadni a tavasz illatos lehelletében. Jönni fog a szabadság szelleme a diadalkoszorúval a magyar nemzet elé. Mindnyáján ott leszünk a küzdelemben, hogy mindnyáján együtt örülhessünk a nagyszerű diadal után.

Az ellenség megdöbbenéssel vette tudomásul a magyarság rendületlen összetartását, hogy megdöbbenése nem volt alaptalan, azt a jövődjé bizonyítani fogja.

A világháború csalódásai és meglepetései.*)

Írta: Karafiáth Márius dr.

A világtörténelemnek ember-emlékezet óta még nem volt olyan szenzációja, mint a mostani háború. Xerxes hadjáratai, Róma hódításai, a tatárjárás, a harmincéves háború, I. Napoleon tüneményes emelkedése és bukása, a mandzsuriai csaták csodákkal határos eseményei: mind-mind eltörpülnek mellette. Természetes, hogy ez a háború, mint világtörténelmi szenzáció, sok meglepetést hozott már és tartogat még a küzdő felek és a semleges államok népei számára.

Ezek a meglepetések, melyeknek eddig is már egész sorozata van, az egymással szemben álló hatalmak egyikére nézve mindenkor csalódást jelentenek. Ez a csalódás, miután az egyik küzdő félre hátrányos, természetesen ugyanakkor a másiknak előnyére szolgál. Ha tehát ezeket a meglepetéseket és csalódásokat gyakoriságuk és jelentőségük értéke szerint számokkal fejeznék ki, világosan látnánk, hogy a mérlegben a hadi győzelem serpenyője azon küzdőfél felé hajlik, akit a háború folyamán ennél csekélyebb értékű csalódás és meglepetés ért.

A világháborúban tevételesen érdekelt hatalmak most megjelent, különböző színű könyvei, melyek a háború előzményeinek történetét megvilágító diplomáciai aktákat közlik, valamint a komoly sajtó és ellenségeink első hadművelési azt bizonyítják, hogy a hármassz entente ezt a szörnyű világháborút már évek óta óhajtott és előkészítette. Biztos adataink vannak rá, hogy a háborút 1916-ban akarták megindítani. Azt is tudjuk, hogy Anglia sajtója a háborúak. Tudjuk, hogy VII. Edward angol király, az armányos politikus volt az, aki nemzetet és szövetséges társait ebbe az „emberszerető kultúrserop“-be beleugratta, melyben a háború tanúságai szerint most mindháman remekelnek. Anglia már a XVI. század közepe óta üzte azt a terjeszkedő politikát, melyet minden egyéneknél lehet mondani, csak gentlemanlikának nem. Ennek a hagyományos politikának irányelve a zavarosban halászás, a kalózkodás, a rablás. Valahányszor valamely hatalom érdekei az övéit keresztették, összezuditotta azt egy harmadikkal és felhasszálta annak lekötött voltát arra, hogy kezeit távol földrészekeken fekvő birtokaira, valamely erőltetett jogcímen rátehesse. Ha pedig magának is kellett magát a szárazföldön valamely hatalom mellett szövetségesként lekötnie: azt csak forma szerint tette. Ugyanakkor azonban tegeri erejével résen

* Szerző a Reviczky-Társaság háborús estorozatában felolvasva és a világháborúban azóta történelemnek megfelelőleg bővítette.

állott és kalózkodott és foglalt, ahol rabláera alkalma nyílt.*) Amde abban a háboruban, melyet diplomatáinak most sikerült nyélbe ütnei, Anglia oly ellenséggel került szembe, aki a tengeren is állja helyét.

Anglia ezt tudta. A német parlamentnek 1902-ben megszavazott második flottajavaslatára óta irigy féltékenységgel figyelte meg a német hadi flotta féltelmetes fejlődését. Együttal aggódva látta, hogy tengerész legénységének száma nem halad lépést a saját flottájá gyarapításával. Ezen a hiányon nem lehetett rövidesen segíteni. Ezért késleltette Anglia a Németországgal való nyílt törést. Anglia azt is tudta, hogy szárazföldi hadserege kicsiny és minőség tekintetében is újra szervezésre szorult. Értékelt neki az 1916. évi határidő. De kellett az Francia- és Oroszországnak is. Franciaország hadseregére jellemző, amit *Driant fr.* őrnagy „Ujabb Sedan felé”**) című röpiratában mondott, miután előzőleg bő alkalma volt a német hadsereg nagy előnyeivel megismerkedni: „Ismerem a francia hadsereget, — úgymond — a másikat most láttam és kerülgetés nélkül, meggyőződésem teljes erejével állítom: ha ma háborúba uszitanak minket Németország ellen, az szerencsétlen háború lesz. Úgy fognak majd megvédeni, mint 1870-ben.” Az entente hatalmak egyike sem volt még harcra kész, azért állapodtak meg egyetértően 1916-ban.

És akkor dördült el, 1914. évi június 28-án Serajevóban Cabrinovic bombája és Princip browningja. Ez volt az első meglepetés.

Az entente vezérő férfiúit ez a meglepetés kellemetlenül érintette. Nem mintha titokban nem örültek volna annak, hogy harcias trónörökösünk lekerült a színtérről, hanem, mert a merénylet eihsmarkodva jött. Az orgyilkosság következményeiben a háború idő előtt való kitörését vonhatta maga után. Így is történt. A gyilkosok elleni vizsgálat eredménye rákényszerítette a Monarchiát, hogy június 28-án hadat üzenjen Szerbiának. Pater király azonban már hadüzenetünk előtt, június 23-án rendezte el az általános mozgósítást. Szerbia tehát várta ezt a napot, már készült erre a háborúra.

Vakmerősége tú haladt az eszén. Miért? Azért, mert — amint Monarchiánk „Vörös Könyv”-e mondja — „az entente hatalmak politikai önzésük sugallatát követve, elzárkóztak a közérkölcnek és az emberiségnek követelményei elől és pártját fogták a vétkes Szerbiának.”

Talán nem is kell fejtegetnem, miért vétkes? Hiszen ma már mindenki tudja, hogy a szerajevói orgyilkosokat szerb állami tisztviselők és szerb katonatisztek bujtogatták fel, látták el bombákkal, browninggal, cyankáliával; hogy azok oktatták ki őket, hogyan bánjanak ezekkel a dolgokkal; hogy azok csempészték át őket a Monarchia határán Boszniába.

Ma már mindenki tudja, hogy szerb-lakta déli megyéinkben és Boszniában milyen mélyreható haszáruló aknamunka folyt a hivatalos Szerbiától dédelgetett „Narodna Odbrana” egyesület tervei szerint. Szerbia biztosra vette, hogy Bosznia és

*) Lásd: Unser Vetter Tartuffe, oder Wie England seine Kolonien „erwart”, von Dr. Richard Hennig. Berlin, 1914. Hermann Paetels Verlag.

**) Megjelent hiteles német fordításban Oldenburgban, évszám nélkül, „Einem neuen Sedan entgegen” címen.

hazánk déli határmegyéinek szerb lakossága az első puska lövése, mely ebben a háborúban elhangzik, fegyverrel ront reánk. Ezt hitték az antant főemberei is, akik még arról is meg voltak győződve, hogy az orosz rúbel hasonló, sikeres munkát végzett Magyarország és Ausztria rutén népe között; hogy a pánszláv propaganda nekik biztosítja a mi tőjtjainkat és Ausztria csehkeit és, hogy Erdély oláhsága is csak azt lesi, mikor üssön rajtunk. És ime az első meglepetést, mely kellemetlenül hatott ellenségeinkre, nyomban követte a második. Az osztrák-magyar Monarchia, a gyálázkodó szerb sajtó ama másik beteg embere, akinek összeomlása szerinte mulhatatlanul követi majd Törökországot, amelyről az entente diplomatai ugyanazt hitték: ime, csudák csudája! nem hullott széjjel, nem roppant össze „százados bünei súlya” alatt!

Az ezután következő csalódások közül, melyek a hármast entente-érték, csak röviden említem Románia általa nem várt szilárd semlegességét és Itália eddigi „passzív szövetségműködését.” Miután ez a két állam magától nem ugrik bele a háborúba, nem tör a Monarchiára, ígéretekkel, majd fenyegetéssel akarta az orosz és angol diplomácia a maga pártjára vonni. Amde sem a mézes máznak, sem az ököfűrésznek eddig nem volt foganatja.

Behatóbban kell azonban azzal a meglepetéssel foglalkoznunk, amely végtetszerűen ismét csak az entente-okozott, még pedig nyomosan, kellemetlen csalódást.

Mindjárt a háború legelején történt, hogy a németek, kiknek támadását a franciák Lotharingia és Elzász felől akarták kierőszakolni, váratlanul rajta csaptak Belgiumon. Sainte villámgyorsasággal egész hadsereget vetnek 6000 gépkocsin Lüttich elő és est, utána pedig Namurt, a sok francia milliót elnyelt, vihatatlannak vélt két erődítményt, úgyszólván, kardcsapással megszerzik. Ezt követte Antwerpen eleste és a szövetséges seregek csúfos veresége után az egész ország megszállása. Erre a meglepetésszerű nagy kudarcra az eredeti francia-angol haditerv összeomlott. Érdekes e helyt *Kavakami Otojiró* vicomte, japán vezérkari őrnagy „Az európai háború 1913-ban című könyvéből”) is megemlékezni. A japán tiszt *képzelt háborút* ír le. Anglia, a háború igazi okozója, Francia- és Oroszországot sziveségekkel és ígéretekkel megnyerte vállalatának. Franciaország három hadsereggel száll sikra. Az első Belfort felől Felsőelzászba tör, Mühausenbe vonul (!) és Strassburgot megszállja. A második hadsereg Metz-cél szemben védi a francia záróvonalat. A harmadik, a főhad-sereg, Belgiumon át a Rajna alsó folyása felé törekszik. Anglia segédszerepeket küld, ezért kell, hogy Belgium legyen a hadműveletek alapja. A németek azonban megsejtik, hogy a francia-angol hadsereg Belgiumba fog törni és azért ugyanoda irányítják főtámadásukat. Erre azután mindent úgy ír meg a japán tiszt, amint az évek múlva valóban megtörtént. A képzelt mindegyesre csudákat mivel. *Jókai* előrs megírta a repülőgépek légi harcát, *Jules Verne* pedig a tenger alatt járó hajók kalandoszásait. A japán vezérkari tiszt is csak elképzelte Lüttich, Namur, Maubeuge gyors egymásután való elestét.

*) Megjelent német nyelven *Der europäische Krieg 1913*, címen 1913. Charlottenburg.

De vajjon nem láthatta-e, midőn Franciaországban katonai tanulmányokat üzött, azokat a haditerveket, melyeket a francia tisztikarban megbeszéltek, fejtegettek? A német vezérkarnak mindensetre volt tudomása róluk, azért előzte meg ellenségeit olyan meglepetésszerűen Belgiumban, melynek „sértett semlegességének védelme” volt soká az angol sikraszállás ürügye.

A nagy belgiumi meglepetés egyik nagyon fontos tényezője a német „negyvenkettes”-ek és a mi 305 cm-es mozsaraink, szintén meglepetések voltak. Ilyet a világ eddig még nem látott, nem hallott és nem is sejtett.

A sokat megmosolygott német tudós pedánság a haditechnika terén valóságos csudákat alkotott. — Ki tudja, minő meglepetéseket készít még elő, akár a legközelebbi jövőben is. A repülésben gyakorlatilag fölülkerekedett a franciákon, akikről azt hittük, hogy ők a világ legelő repülői. Tehát ezen a téren is csalódás érte az entente-ot. A német Taubék és Zepelinek a főtámadásig eddig leghasznavehetőbb hadi repülőgépeinek és léghajóinak bizonyultak. Rettetésben tartják nemcsak a harcteret és szomszédságát, hanem még a tengerentúli büszke Albiont is. London fölött keringenek és bombákat dobnak V. György király parkjaiba. És a német buvárhajók?

Megdermesztették az angolok nemzeti büszkeségét, a hatalmas angol flottát. A védtelen kereskedelmi hajó, a páncélos cirkáló és a milliókat érő dreadnought hatalmas 34 és 38 centiméteres ágyúóriáival valamennyi egyaránt bujkál a német „U”-k elől. Ezek az „U”-k hozták talán a legnagyobb csalódást Angliának, mely eddig egyedúrnan érezte magát közel és távol világrészek tengerein.

(Folyt. köv.)

Segítsük a hadbavonultak családtagjait mezei munkájukban!

Katonavers.

Balázs Lajos szanitéz, nagydi Balázs Lajos fia, küldi haza a táborból ezt a verset, mely szépen illusztrálja katonáink bizalmát és vitézségét.

Téli nap reggelén, gondolkozva járok,
Diszlenek a fák, ékes dör-virágok,
A hóvirágokról, eszembe jut nekem,
Ily halvány lehet az én feleségem,
Én is halvány vagyok, mint frissen esett hó,
Szomorú sorsot mért ránk a Mindenható.
Keresves nyolc hónap, búval teljes idő,
Vajjon mit hozhat még ránk a jövőnd? Csakhogy bármit hoz is, türelmemmel várunk,
S követhetik még a mi boldogságunk.
Talán nincsen messze már a szabadulás,
S követhetik az a boldog viszontlátás.
Keves feleségem, kérd a jó Teremtőt,
Hozza minél előbb azt a boldog időt,
Én is imádkozom, segítsen már végre,
Hogy ráléphessünk a gonosz ellenségre.
Kezöldik majd akkor egy új, egy szebb élet,
Drága feleségem, Isten legyen veled!
Isten legyen, kedves atyám, anyám és fiam
Mindnyájukkal, ezt kívánom én a távolban!

Leveleinkre hadisegély bélyeget ragasszunk.

Az orosz nép története és világhatalmi politikája.*)

Irta Köveskúti Jenő

A kilencedik század közepe táján három testvér: *Rurik*, *Szimeusz* és *Truvor* rokonokkal, harcos társakkal fölkerelkedtek tengeren túli hazájukban, Skandináviában, áttevezve a Balti tengeren, kikötöttek a keleti partokon, melyektől beebb, a Ladoga és Onega, meg az Ilmen-tó vidékén, a Valdai magaslatok táján tanyáztak az orosz törzsek.

Miért jöttek e kalandor germánok, kiket a történelem *varégeknek* nevez, s akik magukat *vikíngeknek* (harcosoknak) tisztelték, az oroszok közé? Az orosz történetírók Nesator nevű krónikásuk nyomán azt állítják, hogy a norman hősök meghívott vendégeik voltak az oroszoknak, s az lett volna a szerepük, hogy megvédjék vendéglátó gazdáikat szomszédaiknak, az akkor hatalmas zsidó-kazaroknak támadásai ellen. Ezzel szemben igazság az, hogy a norman varégek nem vártak meghívásra; megjelentek ők kisebb-nagyobb csapatokban hivatalosan és váratlanul a szász partokon, Britanniában, Franciaországban, majd délre kanyarodva átveztek a Gibraltar-szoroson, s letelepedtek Szicíliában, Délolaszországban, meglátogatták a görög szigeteket és partokat egészen Konstantinápolyig, sőt elkalandoztak északra Island szigetére, annál tovább Észak-amerikai partjaira is.

Mindenütt félelmet keltek a rettentetlen hősök, kiket szinte tetőtől talpig óriási ércpajzs tartak el, akik a harcban gyönyörűséget találtak, magukat soha meg nem adták, inkább saját beleiket tépték ki. És csodálatos, ezek a harcos kalandorok az államalkotás tudományában is kitűntek. Ők alkották Svédországot, Norvégiát, Daniát, hertegséget alapítanak Franciaországban, részt vesznek az angol állam kialakításában, államot alapítanak Szicíliában, Délolaszországban. De mivel mindenütt kevés számmal jelennek meg: ők, a hódítók, beolvadnak a meghódítottak közé, elvesztvén csakhamar nyelvüket és faji különállóságukat.

A szláv népeknek soha sem volt fényoldaluk az államalkotó erő. Az orosz nép is valószínűleg szétmállott volna a törzsszervezet olvasztó vizében, mielőtt a politikai belátás államhá jogosította volna, ha meg nem jelennek a harcos és politikai szerepre is hívatott varégek.

Rurik vetette meg az orosz állam alapjait, ő építette Ilmen-tó partján *Novgorodot*, mely az orosz állam első fővárosa lett. Utódja testvére: *Oleg*, aki már deifelé is ki akarja terjeszteni uralmát és nagy sereggel leszáll a Dneper partján, ahol *Kiev* várost találja. Itt varégeire bukkan, akik megszerelvén a szlávok fölött való uralmat, államaipításában munkálkodnak. Vezérek s az alakuló állam fejei két testvér: *Aszkold* és *Dir*, akik nem rég tértek vissza egy déifelé, Konstantinápoly ellen intézett hadjáratukból. Készsás hajóval beveztek a Dneperen a Fekete tengerbe és ostrom alá vették *Cargradot*, s mint Konstantinápolyt ők nevezték. Az ostrom azonban nem sikerült, mert *Photius* pátriarcha elővette szűz Mária csodátevő szoknyáját, a tengerbe mártotta s ettől olyan vihar támadt, hogy az orosz hajókat tönkre tette.

Oleg nem tűrt a Szarmát síkságon maga mellett más hódítót, a novgorodi mellett

más államot. *Aszkoldot* és *Dir* elfogatta, kivégeztette és *Kievet* tette immár nagytetű országnak fővárosává és most már ő indít *Cargrad* ellen csodálatos nagy hadjáratot, de sikertelenül. Utódja; *Rurik* fia: *Igor* kétszer is próbálkozik Konstantinápoly elfoglalásával, de a rejtelmes görögűz, melyet a bizanciák már egy századdal előbb az arabokkal szemben is sikeresen használtak, eldöntötte a csata sorsát a görögök javára: a barbárok megfutottak s Konstantinápoly ismét megmenekült.

*Igor*t vissztértében a *drelivánok* vad törzse eltojta és mint egykor *Heraklesz* tette a rablógyilkossal, két földig hajlított fenyőhöz kötötték, aztán elbocsátották a fenyőt, s úgy tépték szét a barbár fejedelmet. Felesége: *Oiga* rettenetes bosszút állt férje haláláért; aztán megtörve, vallás után áhítozva, lezarándokolt Konstantinápolyba, itt biborbán született *Konstantinosz* császár fényes udvarában a keleti műveltségtől megbűvölve, a keleti kereszténység misztikumától megilletve, áttért a kereszténységre. Ő lett tehát barbár népének első apostola, ha nem is azonnal, mert áttérését pogány isteneihez szívsósan ragaszkodó népe előtt titokban tartotta, de apostol lett később, halála után, századokra kiható példájával.

Fia, *Szvetoszláv*, aki példaképe volt a barbár, számító és ravasz varégnak, történetét belékapcsolja a keleti politikába. A görög császárság régóta üzi azt a politikát, hogy a birodalmat minden oldalról támadó barbárokat egymás ellen ingerelje, vagy a Konstantinápolyt fenyegető egyik barbár nép ellen a másiktól kérjen segítséget. Ez időben az Aldunánál letelepült turáni bolgárok fenyegettek a görög császárságot. Néhány évtizeddel ezelőtt *Bölcs Léo* császár a mai Moldovában tanyázó magyar őseinktől kért ellenük segédcapatokat, meg is kapta s amint tudjuk, őseink le is verték *Smeon* bolgár fejedelmet, de maguk csaknem áldozatává lettek a legyőzött fejedelem nemtelen boszújának. A görög császár most *Szvetoszláv*hoz fordul segítségért a bolgárok ellen. S az orosz most már az ötödik hadjáratot vezeti a Balkánra. A bolgárokat leveri, de e közben egy gondolat villan meg a fejedelem agyában: hogy elfoglalja Bulgáriát, a Finn öböltől a Földközi tengerig terjedő birodalma fővárosává az Aldunánál levő *Prejaszlavect* teszi, mert „itt minden javak bőviben vannak, ide hozzák az értékes szöveteket, bort, aranyat s mindenféle gyümölcsöket Görögországból, lovakat és ezüstöt Magyar- és Csehországból, a prémeiket, viaszt, mézet, rabzolgákat Oroszországból,“ megszerzi a szárazföldi utat Konstantinápoly felé, egészen közel férközik Görögország testéhez s akkor teszi tönkre a császárságot, amikor erre az első alkalom kínálkozik. Az alkalom azonban éppen ebben az időpontban nem kínálkozott a politikai barbár, tagadhatatlan, nagy koncepciójú tervének végrehajtására.

A görög császári trónra *Zimiseis* Jánosban olyan férfiú került, aki képes volt a hanyatló császárságra új fényt deríteni. Követelte *Szvetoszláv*tól, hogy vonja ki seregeit Bolgárországból. S midőn az üzenet ez gögös fenyegetéssel válaszolt, *Zimiseis* császár megégette az oroszokat Bulgária fővárosában, szorongatni kezdte majd leverte és megsemmisítette *Szvetoszláv*ot *Szilisztriánál*. Mondják, hogy a hosszantartó csata közben *Zimiseis* császár a nyugati lovagok példájára párba jra hívta ki

*Szvetoszláv*ot, aki azonban nem fogadta el a kihívást, mert — mint üzenete a császárnak — jobban tudja ő, mit kell cselekednie, ha a császár annyira megunta az életét, eser módot találhat rá, hogy napjait bevégezze.

Csodálatos vágy vonja az ésszaki barbár orosz népet délre Konstantinápoly felé, az akkori műveltség gyűjtőpontjához. *Kállay Bóni* szerint „valószínűleg csak azon varázsnak engedtek, melyet a kellemesebb éghajlatu déli tájak a zordabb Észak lakóira mindenütt és mindenkor gyakorolnak.“ Valóbbazini azonban, hogy a délen virágzó műveltség, melyet előbb el akarnak pusztítani, majd meg akarnak rabolni, ép oly vonzó hatással vannak a barbárokra, mint a kellemesebb éghajlat. Hiszen őseink így gyakran meglátogatták Bizancsot, sőt meglátogatták Nyugatot is, bizonyára nem csak a kellemesebb éghajlatért, hanem főleg azért a fényért és pompáért, kincsért és gazdagságért, melyet a műveltség ott megteremtett, végül pedig, magáért a műveltségért. És bizonyos, hogy csak *Szent István* nyugati politikáján múlt, hogy nem a keleti kulturához kapcsolódtunk, hanem a szintén támadott és kirabolt Nyugat adott nekünk vallást és műveltséget. Az orosz népnél pedig egyenesen szembeötülő a kulturának megrablására majd elsajátítására való törekvés. Erre mutat már *Oiga* példája, kit minden kétségen felül Konstantinápoly kulturális és vallásos varázsa vonzott. És szembeötülő módon mutatkozik ez *Szvetoszláv* utódjánál, *Szent Vladimir*-nél, aki egyesíti magában a magyar *Géza* fejedelem vad energiáját, *Szt. István* vallásos buzgalmát s mindkettőnek egy erkölcsnevelő vallásra és civilizációra való komoly törekvését. A magyar államreformátorok ezt Nyugaton keresték és találták, *Szt. Vladimir* Keleten kereste és találta meg.

Ramband, az oroszoknak francia történetírója azt mondja, hogy „a büszke *Vladimir* azonban nem is akart arról hallani, hogy a görögöktől kikoldulja a kereszténységet: fegyverrel meghódítani és mint zsákmányt elrabolni azt, volt az ő szándéka.“ És a francia történetírónak igaza van. Aki gyilkos módon, sőt testvérgyilkossággal rabol magának két feleséget, mintegy 800 szeretőt, megmérhetetlen hadizsákmányt, annak jelleméből foly az a gondolat, hogy kulturális is úgy raboljon magának. Hol van a legtokéletesebb vallás és legmagasabb kultúra, ő, ezt tudják már az oroszok, hiszen több mint egy évszázad óta látogatták Görögországot és Konstantinápolyt.

A keleti kereszténységgel nem ér föl a nyugati, melynek nincsenek olyan pompázó szertartásai; nem versenyezhet a zsidó, mely egy szétszórt, megalázott nép vallása, nem fogható e valláshoz a mohamedán, mert tiltja a bor élvezetét, amely pedig az orosz népnek akkor is a legnagyobb gyönyört megnyitotta. Konstantinápolyban lehet a legelőkelőbb családi összeköttetésre szert tenni és Konstantinápoly képes a legnagyobb fényt sugározni a még fénytelen és tekintélytelen orosz államra.

És ha mindehhez hozzákapcsoljuk azt, hogy a görög császárság ereje az egész középkoron át lassu hanyatlást mutat, melyet egész Európa színről-színre látott: bátran állíthatjuk, hogy *Vladimir* elhatározásaiban a pillanatnyi celszerűségeken kívül volt bizonyos számító politikai gondolat, vagy legalább megérzés is. És a barbár, az ő elhatározásával megismételte a történelmet,

*) Felolvasva a szerző a Reviczky-Társaság febr. 17-iki háborus estéjén.

Róma az ókorban még nem érett meg a feloszlásra, amikor az örökösök a teutonok és cimberok képviselőiben jelentkezték a birodalom határain. Tapasztaltniok kellett azonban, hogy az örökösök még életben van s századok mútak el, míg a nyugatrómai birodalom kimultával az örökség osztályra került. Ekkor is előbb jogcímet kellett szerezniük a kereszténység felvételével, mely nélkül a hagyatéknak csak méltatlan bitorlói lettek volna. A Keletrómai birodalom túlélte a Nyugatrómai, hiszen keletkezése is jóval későbbi. De határain korán jelentkeztek az örökségre-várok, sőt amint láttuk, már be is merészkedtek és gyakran döntözték a Konstantinápolyi császárság aranykapuját. Tapasztaltniok kellett azonban nekik is, hogy az örökösök még él, sőt éreznük kellett azt is, hogy a jogcím sincs meg az öröklésre.

Folyt. köv.

Bizzunk!

Napsugár villanását, fák rügyezését, virágszirmok felesését nem élvezzük ma annyira, mint más tavasszal. A természet minden körülmények között erős hatással van lelkünkre, a harcúterén szent kötelességüket teljesítő katonáink is sugárzó szemmel nézik a tavasz-tündér jöttét, de azért hiába, máskor több gondolatunk volt a természeté. Most a tavaszt főképpen azért üdvözöljük lelkünk hevével, mert melegét hoz fénylő sugárkévéiben s így mindenünket: dicső vedőkarjainkból álló seregünket nem kell féltünk a hideg ezer veszélyétől. Most sokkal jobban érdekel a „Höfer“ és a nemet legfőbb hadvezetőség jelentése, mint a rügyfakadás . . .

Lelkünk minden meléje, minden aggodása a csaták véreszirmos színhelyére száll. S ha jó hírek jönnek onnét, a jövő megelégedésének vagy — Isten óvjon tőle — elvesztésének helyéről, akkor bizonyos nemzeti büszkeség dagasztja sebülüket. Úgy érezzük, mintha a szittya vér tüzeiben folydogálna ércsármelyeinkben. Óbissalommal tekintünk egymás szemébe, remélünk lanthatatlan hittel, törhetetlen szívvel!

De a hír tarka madarai nemcsak jó híreket hoznak, amint hogy nem is hozhatnak mindig győzelemről szóló hírt, diadalról zengedező hősköteményeket. Hiszen majd minden háborúban forog a kocka, egyszer ide, másszor oda áll a szerencse szeleséves letenasszonya. Hosszabb háború mindkét félén váltakozó, vesztett csaták nélkül csak olyan esetekben lehetséges, mikor a két fél közül az egyik aránytalanul hatalmasabb, erősebb a másiknál. Mar pedig nálunk ez az eset nem forog fenn. Hiszen tudjuk, hogy ellenségeinknek is nagy az ereje, sok a katonája, erős a felkészültsége, másrészt pedig mi se állunk védtelenül. Így hát örömmük poharába ürömmek is kell vegyülnie.

Mi, itthonlevők, akik a háború nagy színhelyeként kényelmes helyről, a távolból nézzük, ígyuk ki az ürömmel, a rossz hírrel telt szereget is; hiszen, mint láttuk, háború nincs vesztett csata nélkül. Azonkívül a nézők, az itthonlevők egyrésze, mikor oly sok, szép győzelmi hírt kiáltott ki az újságok szócsové, hitetlenül csóválta fejét, mondván: „Az újságok úgyse írják meg az igazat.“ De mikor Belgrad visszaadásáról, Przemysl esztéről s más kedvezőtlenebb hírekről irt hűdégesen a sajtó, akkor már: hittek és — elkészerektek. Akkor már nem csóválták a fejüket, a lapok állítólagos vesztéselhallgatása miatt; s vigasztalhatatlanok voltak. Pedig az a sok, szép győzelem ellensúlyozza azt a néhány könnyetfakasztó, de el nem csüggesztő balsikert!

Javíthatatlan optimistáknak, a győzelemben vakon hívőknek lennünk semmi körülmények közt sem szabad. De azért

annyi eshetőségünk még mindig van a győzelemre, mint a veszteségre. — Sebesült katonákkal beszélgettünk. Egyesek aggodva mondták Przemysl esztének híre után, hogy nem sokára hasánk fővárosába jönnek be a muszkák. Erre az egyik sebesült azt felelte, hogy az nem létezik, mert tapasztalatból tudják ők, katonák, hogy öt-hat muszkával ér fel a háborúban egy bátor magyar baka; s minden magyar baka bátor. Intelligens fiú volt az, aki így nyilatkozott. S így beszéltnek a többiek is. E kijelentés nagy bizalmat öntött belém. Az a magyar katona tapasztalatból beszélt; sok tüzet volt, míg sebet kapott . . .

De azért alig van ember, aki nem üdvözölné szívesen az olajgát tartó, fehér béke-galambot. Mert hiába! Borzadva állunk a háború vértengerénél, borzadva látjuk képeletünkben a kis fakeszeses földhányásokat, melyek alatt annyi derék katona alusza örök álmát. Nem nézzük azt, hogy a holt hős magyar-e vagy ellenség, az emberért könnyezünk. S jóvaljuk a sok kiömlött vért, a sok elhalkult szívet, a sok „jövő reményét“, a sok sebesülést, nélkülözést, veszedelmet kiállott derék vitézeket. Azok a hősök, azok a lelkes védőkarok, szívünk melegét, minden szeretetét megérdemlik. Ezer nélkülözésen, millió szenvedésen, óriási veszedelmeken mennek át erettünk a szép Hunniánként úttalan úton bolyongva, lövészárkokban dideregve. Mialatt mi kényelmesen olvassuk a harctéri híreket, hány ezer szív dobban, hány ezer lélek-láng lobban utolsó, hány ezren érzik a másvilágba költözés nagy lelki s fizikai fájdalmát, melyet azonban hű forrásként enyhít a „pro patria“ balzsamos eszméje. Mert a háját sem adják ingyen. Azert is meg kell szenvedni. Hányak sajog a seba, sir a lelke, verzik a szíve . . . Hány szülő kapja meg akkor a fekete hírt, a váratlan, a földig lesújtó, a kegyetlen, a legmegrendítőbb üzenetet, melyet saintán csak a „hazáért“ szócsové napsugára von be gyönyörű, fényesítő ecsettel . . .

Valljuk be, örömmel látnók hasánk háború-vörös, falleges, arnyas egén, a béke, tarkaszínű, sugárzó szivarvány-hidját!

Ne hitetlenkedjünk. Krisztus, az örök Mester mondta Tamásnak: „Ne légy hitetlen, hanem hívő!“ Ne csüggedjünk; bizzunk. Mert: „Nincs veszte bármi sors között, ki el nem csüggedett!“ (Vörösmarty.) Hiszen van mire alapoznunk a mi bizodal-munkat. Katonánk mesebe illő hősként harcolnak s ha mi, itthonmaradottak, szintén válve dolgozunk ki-ki a neki megfelelő téren, akkor az eredmény nem fog elmaradni. Hagyjunk a gyönyörű győzelemben! Bizzunk a még gyönyörűbb, kedvező, becsülletes békében!

Kolpaszky Jenő.

A Reviczky-Társaság Aranyosmaróton.

A Reviczky-Társaság aranyosmaróti tagjainak meghívására április hó 25.-én a Bars megyei Kaszinó helyiségeiben tartotta meg általunk már előzőleg jelzett háborús estélyét, amelynek megvolt a várt és remélt legszebb sikere. Az estély lefolyásáról a következőket közöljük:

Köveskúti Jenő a Társaság elnöke be-köszöntőt mondott, melyben a Reviczky-Társaság célját, kulturumkáját vázolta. Dr. Lúley György: A háború és gyermekvédelem címén olvasott fel. A különben száraz témát olyan ügyesen dolgozta ki, hogy a hallgató közönség élvezettel sok hasznos dologgal lett gazdagabb. Cziczka Angéla és Lutter Károly dr. játéka következett zongorán és hegedűn. Baethoven II. szonátáját adták elő irazi nagy művészzel. A klasszikus szép darab előadása méltó elismerést váltott ki a közönség köréből s valóban az est egyik fénypontja volt. Dr. Kersék János két hangulatos versét — miután a szerző más fontos elfoglaltságára való tekintettel nem jelenhetett meg — Lic. Fiedly Ödön olvasta fel. Cziczka Angéla zongorajátékában gyönyörű ködhettünk újból. Staub: Etudejét és 2 sajtát szerzeményét,

Elégia és Fantasia darabjait játszotta. A művész szép játéka teljesen magával ragadta a közönséget.

Tomcsányi János Korolenko: Alom c. elbeszélésenek fordítását olvasta fel. Az elbeszélést a fordító azzal a tendenciával mutatta be, hogy mennyi okunk van nekünk az orosz uralom ellen való küzdelemre, nehogy népünk az orosz nép szomorú sorsára jusson. Erdemes volna a nagy gonddal és jó magyarsággal lefordított elbeszélést külön is a nagy közönség számára hozzáférhetővé tenni. Szabó S. Zsigmond bajkai költőpap hozott egy darabot az igazai magyar falusi életből. Néhány sikerült költeményét olvasta fel, melyet lapunkban adunk közre. Koczab Hilda Chopin Polonaise és Grieg Tavasszal című darabjait játszotta zongorán. A néhez darabokat ügyes technikával és elismerésemelőtő készséggel adta elő, úgy hogy a közönség hangos tapsviharral jutalmazta.

A műsor befejezése után a vendégek tisztelőtára társasavacsora volt, amelyen az alispán üdvözölvén a vendégeket és megköszönvén a szereplők szives közreműködését, — a Reviczky-Társaság további buzgó munkásságára ürtette poharát. Az alispán szavait Köveskúti Jenő, a Társaság elnöke köszönte meg, aki beszédében annak is kifejezést adott, hogy a kultura jegyében Léva és Aranyosmarót mind közelebb jutnak egymáshoz. Dr. Lúley György szép és lelkes pohárköszöntőjében azon reményét fejezte ki, hogy a háború lezajlása után az új Magyarország fia nagyon meg fognak öröszdni az irodalom szeretetében.

Az aranyosmarótiak örömmel emlékeznek vissza a kitűnően sikerült estélyre és bizzik, hogy a kezdetnek meglesz a méltó folytatása is.

Műveljük meg minden talpalattnyi földet!

Tavaszdíkok.

Az ébredő természet hatalmas ereje legyőzte a tél fagyasztó hidegét. Áldott mezőink felett ott mosolyog a meleg napsugár s verőfény özönli el a zöldelő mezők és szántóföldek mérhetetlen elnyúló síkját s a hegyek lankás oldalait. A völgyekben újra csobog a jégpáncélját széttört pataknak tovasiető árja.

Biztató vetések felett emelkedik a magasba a dalos pacsirta, hogy vidám énekével hirdesse: itt a kikelet. Az alvó magból kikelt az élet csirája, a májusi langyos szellő gazdagon sarjadzott vetéseket fog hullámosan ringatni.

Türjetek, bizzatok, tartsatok ki magyarak a magyar Kánaánban, lesz buza újra, nem marad el az Isten áldása! . . .

A Kárpátok magas bércei között is megindult a letaposott hó olvadása. Meleg napsugár, éltető, mosolygó verőfény simítja végig a lövészárkok hosszan elkigyózó, végtelennek látszó vonalát.

Nem sokára rigó füttye, szerelmes fülemile epekedő dala fogja ébreszteni hajnali édes álmából a fardalmait kipihent katonát. A Kárpátok szent bércei között is meg-törtött a jég s a fagyasztó jéggel és dermesztő hóval együtt olvad észak ronda vad-jának nyers ereje is.

A magyar dicsőség forró véréből rózsák fakadnak a harcmezőn s ellenkad az ellenség több milliós hadserege.

Elmúlt a zord tél, újra tavasz kezdődik. Verőfényes tavasza a magyar dicsőségnek, törhetetlen reménye a mi fényes győzelmünknek.

A téli mérhetetlen szenvedés lassankint a múlté lesz csak. Költészet lesz belőle, mint a szabadságharc dicső honvédeknek téli táborozásáról, mint Rákóczi nyalka kurucainak téli viharzásáról, mikor a tábori tüzek mellett a tárogatók bus hangja mellett felhangzott az a multból emlékné maradt dal, „zöld erdő harmatát, piros csiznám nyomát, hóval lepi be a tél!“

A verőfényes kikelet új tavaszt hoz a magyarnak. Megbirkózott a kegyetlen téli zimankóval, megálította a rengeteg emberi életet áldozó hihetetlenül erős, szívós és macacs orosznak minden képzeletet felülmúló vad támadását.

Mire az áldott tavasz kibontja ékes virágait, velük együtt koszoruba fog fonódni a magyar dicsőség legendás szép eredménye és gyümölcse is.

Biztatok, reménykedjétek, a tavaszi zsendüléssel felpeszűdül az élet is. Lesz aranykalással ékes rónaság újra, megtelnek a magtárak és szérűkertek újra, nem fognak bennünket ellenségeink kiéheztetni.

Amint acélos buza lesz magtárainkban, acél izmai fognak duzzadni a magyar kezeknek is, hogy halálos csapással sujtanak le ellenségeinkre.

Legyen a mi szívünk és lelkünk is acélos, izmaink acélozódjanak meg a munkában, bizzunk a bennünket soha el nem hagyó magyarok Istenében. Áhitattal telt szívvel mentünk az egyház szolgája után s midőn a buzavetéseinket megszentelte, kértük bizalommal telt szívvel a jó Istent, hogy áldja meg határainkat! . . .

Most pedig dolgozzunk azokért is ázóval, kapával, kaszával, kik a harctereken fegyverrel dolgoznak értünk.

Adakozunk a Vöröskereszt Egyesületnek!

A világháború krónikája.

Április 23.

A francia harctéren újra nagy az élénkség. A flandriai fronton a németek hirtelen rohamra indulnak a franciák és angolok Iperntől északra és északkeletre tekvő állásai ellen és kilenc kilométer széles arcvonalon hátranyomják a szövetségeket, két helyen át lépik az Iser-Ipern csatornát, négy helységet megszállnak, 1600 francia és angol foglyot ejtenek és 30 ágyút zsákmányolnak. A Maas és Mosel között heves tüzserégi harcok folynak. Az aprementi erdőségben sikertelenül támadnak a franciák. A szuronyharcok még folynak. — A Kárpátokban az uzsocki szorosot keletre csapataink egy erős orosz támaszpontot elfoglalnak. Keleten a helyzet változatlan. — A német flotta hadiutakat tesz az északi tengeren. Angol haderővel sehol sem találkozott.

Április 24.

A francia harctéren a szövetségesek mindenféleképpen vissza szeretnék foglalni a németektől az Ipernél nyert terepet, emiatt erősen támadnak. Azonban minden kísérletük kudarcot vall. A németek által elfogott foglyok száma 2400-ra emelkedik. A Maas és Mosel között az Ailly-erdőben folyó szuronyharcokból a németek kerülnek ki győztesen és a Bois de Pretreben előbbre jutnak. Keleti harctéren a helyzet nem változik.

Április 25.

A Kárpátokban az Oravölgyben, Koziova mellett csapataink újabb sikereket érnek el, rohammal beveszik a Koziovától délre eső Ostry magaslatot. Galiciában és Orosz-Lengyelországban többnyire nyugalom van. — A francia harctéren Ipern mellett a németek újabb sikereket érnek el. Elfoglalják Solaert majort, St Julien és Kersselaerc helységeket és győzelmesen nyomulnak előre Grabens-tafel felé. Ezekben a harcokban 1000 angolt fognak el. A Maas és Mosel között az Ailly erdősegen ismét folynak a harcok, Combers-nél pedig a németek támadásba mennek át s elfoglalják az ellenségnek több egymás mögött fekvő állásait.

Április 26.

A Kárpátokban Koziovától délkeletre csapataink ismét elfoglalnak az oroszoktól egy támaszpontot s 1000-nél több foglyot ejtenek. Az oroszok Ostry magaslat ellen intézett támadásait csapataink visszaverik s az üldözés folyamán huszonhat lövészárkot fog-

lalnak el. Az uzsocki szoros előtt levő szakaszon az oroszok menekülésszerűen vonulnak vissza. — Iperntől északkeletre a németek folytatják támadásaikat és 1000 kanadait fognak el. A németek a Vogézekben a Hartmannsweilerkopft visszafoglalják. A Maas és Mosel közötti német támadások is sikeresen haladnak előre.

Április 27.

Az entente új akciót indít a Dardanelák ellen. A Gallipoli félsziget nyugati partján négy ponton megkísérik a partraszállást. A kísérlet két ponton meghiúsul. A többi ponton a törökök sikerrel folytatják támadásaikat. A tengerszoroshoz közeledő entente flotta visszavonulásra kényszerül. Kabatepe mellett a partraszállított négy ellenséges dandárt a törökök a tengerbe üzik. Egy ellenséges torpedónaszád elsüllyed. — A kárpáti harcvonalon az oroszok egyenlőre megszüntetik támadásaikat. — Flandriában az angolok igen nagy erővel támadnak, azonban a németek ellentámadása ismét súlyos vereséget mér rájuk. A Maas és Mosel között a harcok tovább folynak. — Az 5 számú osztrák-magyar tengeralattjáró a Joni tengeren megtorpedozza és elsüllyeszti Leon Gambetta nevű francia páncélos cirkálót.

Április 28.

A Kárpátokban itt-ott heves ágyúharcok folynak. Az oroszok éjjeli támadását az Ostry magaslat ellen csapataink visszaverik. Délkelet Galiciában és Bukovinában a helyzet változatlan. A németek az oroszoktól Susvalkitől északkeletre elfoglalnak 20 kilométernyi hosszúságú hadállást. — Flandriában az angolok ismételt megkísérik az elvesztett terep visszafoglalását. Azonban ezen a fronton mindenütt, ahol csak támadást kezdenek, súlyos veszteségek mellett kénytelenek visszavonulni. Champagneban Le Mesniltől északra a németek elfoglalnak egy széleskörű francia erődítmény-csoportot. A Maas és Mosel között a harcok tovább folynak. — Az entente-hadsereg megújítja kísérleteit Kabatepe és Gallipoli félsziget déli partvidéke ellen. A török csapatok azonban ismét fényes sikerrel visszaverik őket.

Április 29.

A Kárpátokban az általános helyzet változatlan. A németek Kalvarjától délre Kowale falut és ettől délre fekvő magaslatot az oroszoktól elfoglalják. — Meghiúsul az entente támadása a flandriai német jobbszárny ellen. Verduntól délkeletre előbbre jutnak a németek.

Különfélék.

— **A Reviczky-Társaság** április 24-én *Köveskúti* Jenő elnöksége alatt ülést tartott, melyen dr. *Karafiáth* Márius előterjesztette Erdélyi József és Fekete József tanárok indítványát a Reviczky-Társaság muzeuma ügyében. A választmány az indítványt elfogadva, határozatilag kimondotta, hogy a muzeumot megalakítja s átvesszi a Baker Béla, Erdélyi József és Fekete József tagok által már összegyűjtött s az előkészítéséből a lévai állami tanítóképző intézet helyiségében őrzött anyagot s ily értelemben tesz előterjesztést a közgyűlésnek. Elhatározta, hogy a lévai uradalom tulajdonosát felkéri, hogy a muzeum céljaira a várépületben egy helyiséget átengedni kegyeskedjek. A muzeum ügyének közvetlen vezetése gondnokságot alakít, melynek elnöke dr. *Karafiáth* Márius, az irodalmiszakosztály elnökét, tagjaivá pedig id. *Kriek* Jenő, *Rassovszky* Kálmán, *Surányi* Gyula, *Baker* Béla, *Erdélyi* József, *Fekete* József, *Dr. Laufer* Arthur, *Dr. Laufer* Lipót, *Jaross* Ferenc, *Kónya* József, *Dr. Haica* Kálmán, *Majláth* István alispán, *Tomcsányi* János, *Fizely* Ödön, *Missik* István, *Kántor* István, *Szabolovszky* István, *Necsey* verebélyi postamestert és *Végh* István tanítót választja meg. A muzeum ügyének előkészítésére ideiglenes bizottságot szervez id. *Kriek* Jenő elnöksége alatt *Rassovszky* Kálmán, *Surányi*

Gyula, *Baker* Béla, *Erdélyi* József és *Fekete* József tagokból. Majd az elnök indítványára az irodalmi szakosztály választmányának kiegészítését rendeli és ennek tagjaivá *Erdélyi* József, *Surányi* Gyula kegyestanítórendi tanárokat, *Fekete* József tan. kép. tanár, *Baker* Béla tan. kép. nevelő, *Dr. Porubazky* Géza r. k. segédlelkész, *Hering* János ág. ev. segédlelkész és *Fizely* Ödön aranyosmaróti ág. ev. lelkéssé választja meg. *Dr. Laufer* Arthurnak egy költségnökönyvtár ügyében tett indítványát a választmány eivben helyesnek véli, azonban nem tartja most időszzerűnek.

— **Polgárőrség Léván.** A belügyminiszter a Lévaon alakított polgárőrség szervezését jóváhagyván, a rendőrkapitány a polgárőröket f. hó 4.-ének d. u. 3 órájára hívta össze az eskü letételére.

— **Osztályvizsgálatok a főgimn.** VIII. o. b. u. Az évvégi osztályvizsgálatok május 10—14 én lesznek. A vizsgálatokon *Dr. János* Béla miniszteri biztos is meg fog jelenni, hogy a tanulóknak előmenetelét a magyar és német nyelvből és a bölcseletről megvizsgálja. Az erettségi írásbeli vizsgálatok pedig f. hó 17., 18., 19-én tartatnak meg.

— **Eljegyzés.** *Offermann* Gusztáv, a lévai uradalom laszóművei intézője, eljegyzte Léván *Árva* Józsefné, az uradalom főkönyvelőjének kedves leányát, *Micut*. — Állardó és boidog megelegedés kísérje frigyüket.

— **Nyári szabadság helyett üdülőknapok.** A háboru emellett, hogy a törvényhatósági és állami tisztviselők számát erősen megapasztotta, a hivatalok teendőit viszont jóval megszorította. Így az itthon maradt hivatalnokoknak erős munkát kell kifejtetni, hogy a harctéren levő társaikat pótolják és a napról-napra felgyülemelő anyagot feldolgozzák. Ilyen körülmények között természetesen a hivatalok takarékoskodnak az idővel s a tisztviselőknek szabadságot csakis megbetegedés esetén adnak. Miután a nyári szabadságolások kérdése most május közeledtével aktuálisává válik, a kormány egyenesen kívánja rendezni a közhivatalnokok nyári szabadságolásának kérdését. Rendes nyári szabadságot a köztisztviselők a háboru tartamára nem kaphatnak, ehelyett üdülő, vagy pihenő napokkal szakítják meg hivatali munkásságukat. Heteroként egy-két napi szünetelés a közigazgatási reszortok ellátását nem késelelteti, helyettesítést sem tesz szükségessé. Ez emellett mégis pihenőhöz juttatja a már-már kimérülő hivatalnokokat. A pihenő napok számát és besorolását minden hivatal hivatalnoki létszáma és teendői arányában maga állapíthatja meg, olyképen azonban, hogy a háborus létszám kétharmadrészenek állandóan működnie kell. Természetes, hogy orvosi vélemény alapján megbetegedés esetén hosszabb szabadsághoz is juthatnak az arra rászoruló. Ugyanily módon szabályozza az osztrák kormány is a közhivatalnokok szabadságának kérdését is.

— **Legfelsőbb elismerés.** A király megparancsolta, hogy dr. *dezséri* *Boleman* János népfelkelő segédorvosnak az ellenséggel szemben önfeláldozó szolgálata elismerésül a legfelsőbb elismerés tudtul adassék.

— **Népfelkelők bevonulása.** A folyó évi február hó 18.-ól március hó 24-ig besorozott, 1891. és 1895. évben született népfelkelőknek május hó 15-én kell bevonulniuk katonai szolgálatra. A bevonulók jó erős lábballal és két napi élelmet vigyének magukkal.

— **Hatósági zsír.** Nagyváradon a város tanássa elhatározta, hogy az élelmiszereket hatóságiilag fogja kiürusítani, hogy így a közönséget a tulkapások ellen megvédje. A város már megkezdte a hatósági disznózsír és szalonna kiürusítását, melyből nemrég szerzett nagyobb mennyiséget. A hentesek arra kérték a tanácsot, hogy az elürusításra szánt zsírt és szalonnát ne a város árulja, hanem adja ki a helybeli henteseknek, akik hajlandók a megállapított áron felül kilogrammonként 8 fillérrel utalvány ellenében kiürusítani.

— **Vitézségi érem átadása.** Mult hó 11-én kedves és megható ünnepség folyt le Szeklenőfürdőn, ahol jelenleg is számos betegeskedő katona talál üdülését és a leg-szebb eredménnyel élvezi a fürdő gyógyhatását. A jelzett napon tűzte dr. *Gaspáretz* Béla főorvos *Fekets Dzsó* 48. gyalogezredbeli szakaszvezető mellére a vitézségi ezüst ermet és a kitüntetett vitézt a többi beteg katonák jelenlétében szép és hazafias beszéddel üdvözölte. A lélekemelő ünnepség után a főorvos, aki a fürdőnek tulajdonosa és jólelkű neje, aki a betegeket teljes oda-állással ápolja és gyámolítja, — a katonákat bőségesen megvendégelték.

— **Hadiköcsön kötvények.** A mult évben jegyzett hadiköcsönök kötvényeit az államnyomda már elkészítette s azokat tulajdonosainak most bocsátja rendelkezésére a pénzintézet, ahol az aláírás történt. Egyelőre azok a kötvények kerülnek kibocsátásra, amelyek mint szabad darabok jegyeztek. A kötvények közül az ezer koronások piros színűek, a száz koronások kék színűek és az ötven koronások lila színűek. Minden kötvénynek megvan a maga szelvénye is, melyből az első szelvény májusban kerül beváltásra. — A zárolt kötvények néhány nap múlva szintén készen lesznek s az aláírási helyen vehetők át.

— **Főbányatanácsosi cím és jelleg.** A király a magyar pénzügyminiszter előterjesztésére *Ürmös* Kélmác bányatanácsosnak, a kőrmöcbányai penzverőhivatal főnökeinek, a főbányatanácsosi címet és jellegét díjmentesen adományozta.

— **Fémküldemények címzése.** A hivatalos lap közli, hogy a honvédelmi miniszter rendelete értelmében a budapesti fémátvételi bizottságokhoz küldendő témkészleteket Budapest lipótvárosi pályaudvarra kell feladni.

— **Harangból ágyú.** Régi legendás időkre emlékezünk, a nemzet szabadságharcára, amikor *Gábor* Áron Székelyországban ágyukat öntött és a közégsék egymás után ajánlották föl harangjaikat a haza védelmére. Az idők áldota nagyot változtak, de a lelkesedés és az áldozatkészség most is országszerte él és nincs kérés, amelyet megtagadnánk, ha a hadsereg segítségéről van szó. Ezt bizonyítja a poroszlói ref. egyház nemes elhatározása, amellyel kimondotta, hogy az 1739-ben öntött harangját, amely négy métermássa súlyú, följárulja a Hadsegélyző-Bizottságnak, hogy a harang anyagából ágyut öntsének. A harang szavát, amely áhítatos imára hívta a békés hívőket, ezután nem fogják hallani a derék poroszlóiak; de ha csend lesz is a faluban, amikor ünneplő ruhában a templom felé ha adnak, lelküknek nem fog hiányozni a harangzúgás, mert tudni fogják mindannyian, hogy a harangjuk most ott őrzi őket a harcóterem, az ország szélén.

— **Signum laudis.** A király elrendelte, hogy *Czeke* Miklósnak a XIII. tábori tüzéreg hadnagyának az ellenőrzéssel szemben tanúsított vitéz magatartásáért a legfelső elismerés tudtul adassék.

— **A családok államségélye.** A hadisegélyben részesülő családok száma Baranyamegye területén 1915. évi április hó 20-ig: az aranyosmaróti járásban 3060, a lévaiban 3068, a verebhelyiben 2056, a garamszentbenedeki járásban 2712 az osztriai járásban 830. Léva városában 686, Kőrmöcbányán 134, Újbanván, 328; összesen: 12874 család.

— **A tanév vége.** Minden előkészítő híradás megcsoportosítására metekes helyről azt közli, hogy a tanításnak ebben az évben előbb való befejezéséről szó sincs, amennyiben az előadások június végig rendszeresen fognak megtartatni, még pedig az összes középiskolákban és a tanév június 29-én nyer befejezést. A valóság és közoktatásügyi miniszter azonban megengedte, hogy olyan községekben, ahol a lakosoknak megőrzésügyi irányú foglalkozásánál fogva a tanulók igénybevételére van szükség, — az összes népiskolákban, ugy működésben levő ismételt tanfolyamokban a tanév április havában befejeztesse és az osztályvizsgálatok április végeig megtartassanak.

— **A mezőgazdasági és vasárnapi munkaszünet.** Az Országos Magyar Gaz-

dasági Egyesület tanácsa elhatározta, hogy s háboru tartamára a mezőgazdaságban függesszék fel a vasárnapi munkaszünetet — természetesen a nélkülözhetetlen s az erőt gyűjtő pihenő időnek biztosításával. Kéri továbbá a pénzügyminisztertől a kormának vasárnapi zárvatartásának elrendelését, Végül megkeresi az egyházak főpapjait olyan rendelkezés kibocsátására, amely a vasárnapi és ünnepi istentiszteletek időpontját lehetőleg oly módon szabná meg, hogy a vallásos kötelességek gyakorlása minél kevesebb időt vonjon el a termelő munkára szükséges és az időt fokozott buzgalommal kihasználható munkaidőből.

— **Kinevezés.** A pozsonyi ítélőtábla elnöke *Csebi* Pogány Géza dr. nagykereskedényi lakost a pozsonyi kir. törvényszékhez díjaz joggyakornokká kinevezte.

— **A Garamba iult.** Garamszentbenedekben a beszercebányai püspöki erdőből a Garamon át fát szállítottak, a mult héten. Mult hó 30-án Hlava Ernő garamszentbenedeki lakos szállítás közben a csákyát kiengedte kezéből, mire a megáradt Garam a ladikot elragadta. Hlava Ernő szerencsétlenségére — a folyóba ugrott és neje is fult, meg téra a partra kiuzott. A holttestet még most nem találták.

— **Piaci kihágás.** Érdekes hírt olvastunk a Kecskeméti Lapokban. A kecskeméti piacon ugyanis az történt, hogy két uri asszony vett két kosár tojást s amikor azok az eladóval teljesen megalkudtak, odarontott egy kofa, hogy ő a tojásért darabonkint egy fillérrrel többet fizet és a tojások kosarokat nem akarta a kezéből kiengedni. Az erőszakoskodó kofát a rendőrárg szert, hogy a már kialakított vételre ráigért, — tíz koronára büntette meg. Ezt az eljárást szigorítottabb alakban ajánljuk rendőrségünk figyelmébe, mert a vevők nálunk is ki vannak téve a tettebb jelzett eseteknek.

— **„Háboru és Szocializmus“** címen nagyobb tanulmánygyűjtemény jelent meg *Kunfi* Zsigmond szerkesztésében. A hét ives könyv behatóan tárgyalja a szocializmusnak és szociálpolitikának a háboruval összefüggő valamennyi kérdését és érdekes bepillantást enged a háborus szocializmus gondolatvilágába, törekvéseibe, várakozásaiba és csalódásaiba. A füzet, amely a magyar szocializmus világnézetének hű és érdekes tükré s amelybe a szocialista irodalom művelőinek nagy része irt, 80 fillérért kapható minden könyvkereskedésben.

— **Félszemű katonák pótdíja.** Ha tisztek, katonai lelkészek és katonai hivatalnokok ellenséges fegyver vagy más hadszerek behatása folytán egyik szemüket elvesztették, de a megmaradt szem tökéletesen ép, — akkor — mint a Hadügy-Külügy jelenti — a szabályszerű nyugaltdíjakon kívül évi 400 korona sebesülési pótdíjat kapnak. Altisztek és közlegények ugyanezen esetben évi 96 korona sebesülési pótdíjban részesülnek. Ha a megmaradt szem nem tökéletesen ép, tiszteknek 800, altiszteknek és közlegényeknek 192 korona jár. Ha a megmaradt szem csak a világszűkület tudja a nőtétégtől megkümböztetni, a sebesülési pótdíj tiszteknek 1800 korona, altiszteknek és közlegényeknek 288 korona.

— **A kenyérkereső nők száma** legnagyobb Németországban, ahol a mezőgazdaság 2 720 000 nőnek biztosítja a megélhetését. A gyorsakban majdnem ugyanannyi: 2 680 000 nő talál foglalkozást. Az irodai munka is sok nőnek ad kenyeret a könyvvezetésben, gépírásban, gyorsírásban 480 000 nő működik; egyéb üzleti pályákon pedig 270 000; tanítónő van 89 000, ápolónő 72 000, állami hivatalnoknő 12 000. A szociáladon mindegyike minőségben szintén 12 000 nő keresi kenyerét. A német egyetemekre 1913-ban 2600 nő rendes, 1200 pedig rendkívüli hallgatónak iratkozott be. Összesen több mint hat millió nő tartja fenn magát saját erejéből.

— **A világ asszonyainak békekongresszusa.** Április végen nagyszabású békekongresszusra gyűttek össze Hágában a világ minden részéből a nők, hogy demonstráljanak a háboru ellen. A hollandai választójogi némozgalom híveinek kezdeményezésére hívták össze ezt a kongresszust,

amelynek elnöke gyanánt *Jane Addams* asszonyt választották meg, aki mintegy 200 tagból álló hölgybizottság kíséretében utazott el Amerikából Hollandia felé. A „béke hajóinak“ nevezik ezt a hajót, amelynek utasai összeinte meggyőződésesei harcoltak kezükben a béke eszméje mellett. Európa minden államából, a hadviselőkéből éppen úgy, mint a semleges országokból lesznek ott nők. A hágai kongresszus magyarországi bizottsága élén gróf *Teleky Sándorné* áll. A bizottság működéséről: „A Nő“ c. feminista folyóirat nyújt tájékoztatást. A lap ezen száma gazdag és változatos tartalommal jelent meg. *Perczelné Kosza Flóra* a jövő legsürgősebb feladatairól irt cikket, *Sargant Florence* a nők kiváltságos helyzetéről, *Szeged Sándorné* pedig a háboru és közérköcsökről irt nagy érdeklődésre igényt tartható cikkeket. A lap közli továbbá *Giesswein Sándornak* „A háboru szocialis tanulságai“-ról tartott előadásainak tartalmát és a Feministák Egyesületének tartalmas évi jelentését. Érdekes külföldi szemleanyag, glossák és *Charloppe Perkins-Gilman* folytatásos regénye teszi változatosabb a folyóiratot. Mutatványszámot belőle készséggel küld a lap kiadóhivatala (Budapest, V., *Mária Valéria-u. 12.*) Előfizetési díj egész évre 5 kor., félévre 2,50 kor.

— **Eletrévaló javaslat.** Debrecen városának törvényhatósági bizottsága azt javasolta a társtörvényhatóságoknak, hogy a jelentkező tarthatatlan és mindig jobban emelkedő drágaság miatt hatóságilag állapítsák meg az egész ország területére az összes közlelmezési cikkek árát. A szükséges és eletrévaló indítvány bizonyára nálunk is keilő visszhangra talál, mert Léva város is azon talán nem is ritka helyek közé tartozik, ahol a folytonos árullamzás és áremelkedés miatt a megélhetési viszonyok nemcsak neheznek, de valóban tűrhetetlenek.

Közgazdaság.

Háborus eledelek.

Egyrészt a hus, zsír és liszt drágasága, másrészt a józan óvatosság mind nagyobb mértékben tereli a figyelmet az élelmiszerek egyéb nemeire, amelyekből aránylag bőven van készletünk, de amelyeket eddig, az ország egyes vidékeinek kivételével, keilőleg nem méltányolt a lakosság. Ezek az élelmicik-fajták okosan, észszerűen felhasználva és természetüknek megfelelő módon elkészítve, igen hasznos segítséget nyújthatnak arra, hogy meglevő készleteinkkel pompásan kitarthassunk a háboru végéig, illetve az új termésig. Ezek segítségével sikeresen küzdhetünk a hűdrágaság ellen, de egyben csak ellen a veszedelmek ellen is, amelyeket a tulságos mértékű husfogyasztás rejt magában az ember egészségére nézve.

A „Magyarország“ hetek előtt akciót kezdett, hogy felhívja a publikum figyelmét a *kukorica*-ra, másként törökbuza-, avagy tengerliszt és dara nagy tápláló ereje és sokféle alkalmazhatóságára. Azóta a közönség körében az akció élénk érdeklődéssel találkozik. Többféle leírását közölte az Erdélyben olyan népszerű *puliszkának* s egyéb kukoricalisztból készült élvezetes ételnek. Majd felhívta a figyelmet a *tatárkára* (pohánka, vagy hajdina), amelynek lisztje, meg kásája is olyan gazdag sikertartalommal, hogy megközelíti a buzasiztet. Ott van azután a *koleskása*, másként *sárgakása*, ott van a *burgonyából készíthető liszt*, amelyből egymagából is jó kenyeret lehet sütni. Ott van azután a sok *főzelékféle*, amelyek közül a hüvelyesek nagy fehérjetartalmukkal, a zöldségfélék pedig a szervezetre szükséges kálium-, nátrium- és kalcium-alkatrészekkel sorakoznak az értékes tápanyagok közé. Több figyelembe kell részesíteni a *halféléket* is. Az édesvízi halak jórésze ugyan meglehetősen drága, de kapható az ugynevezett „*apró hal*“, amely pikelyeit levakarva, belet kidobva, tepsiben tucatjával süthető meg egyszerre s igen kitűnő eledelt szolgáltat. Módot kellene keresni arra is, hogy Fiuméből minél több *tengeri* halat szállítsanak fel Budapestre és hozzánk

is, hiszen tudjuk, hogy a külföldi nagy városokban milyen domináló szerepet játszik, különösen a szegény nép élelmézésében, a rendkívül olcsón kapható s izletes és tápláló tengeri hal.

Le kell győzni a közönség egy részének alaptalan idegenkedését a birkahústól, amely a faggyujától megfosztva s elkészítés előtt két ízben is leforrázva, pompás pecsenyét ad, a pörköltje és gulyása pedig egyenesen első-rangu. Nem megvetendő és igen olcsó tápláló és izletes eledel készülnék az ugynevezett aprólékokból: a veitől, tüdőből, májból, pacalból és effélékből, amiket szintén fokozottabb mértékben kultiváljunk ezentul. Gondoljunk arra is, hogy a drága disznózsírt legalább részben egyéb zsíradékkal pótoljuk. Nagy szerepre volnának itt hivatva a különböző növényi zsírok, így elsősorban az olivaoilaj, amely, ha tiszta és friss, könnyű emészthetőségénél fogva is nagyon ajánlható s főleg halak sütéséhez alkalmas.

Jótekonyság.

Illetékes helyekről kapott értesítések alapján a következő jótekozcélú adományokat közöljük.

A Tanítóképző kiségitő kórházának

Schwarczér Sándorné úrnő 3 pár cipőt, 4 inget és egy férfinadrágot küldött.

A József Főherceg Tanítók Házának

Nagysároi Frankl Ede 5 zsák burgonyát ajándékozott.

A tüdőbeteg gondozó intézet kiségitő kórházának

Grotte Fanny cukor és citrom. Laufer Béláné befőtt és kenyér. Grotte Vilmosné hat méter vászon és tojás. Bilcsek Józsefné 3 korona készpénz. Kovácsik Samuné 3 korona készpénz. Blumenthal Jónásné 6 méter vászon. Özv. Boleman Jozsefné 8 pár harisnya. Chomyz Péter kezelő altiszt 4 korona készpénz.

A „tízfilléres gyűjtés“ javára

Medveczky Andor 20 korona
Kachelmann Karoly 20 korona

Az anyakönyvi hivatal bejegyzése

1915. évi ápr. hó 25-ől 1915. évi máj. hó 2-ig

Születés.

A szülők neve	A gyermek neve	A gyermek neve
Juhász Lajos Zólyomi E. Herzy Veronika	leány fiú	Jolán János György

Házasság.

Vőlegény és menyasszony neve	Vallása
Kulesár Gyula Szrna Mária	ref. r. kath

Halalozás.

Az elhunyt neve	Kora	A halál oka
özv. Szakács Adolfné	72 éves	Agg kimerülés

Eladó ház.

ZSELIZEN jó forgalmú helyen eladó vagy berbeadó. Bővebbet ÖRDÖGH JÓZSEFNÉNÁL ZSELIZEN.

Bátorkodom a tisztelt vásárló közönség becses figyelmét felhívni, hogy tavaszi és nyári kelme szükségletét mielőbb beszerezni sziveskedjék, miután az árukészletek ezen idényre igen csekélyek.

Teljes mintagyűjteményem a legújabb szövésű ruhakelmékből „Gabardine“ „Covert-Coat“, továbbá „Voile de Laine“, „Maintenon“ selyem és divat vásznakból

GROTTE VILMOS cégnél

LÉVÁN, megtekinthető, aki egyszersemint részemre minden megbízást elfogad

Kiváló tisztelettel

SZÉNÁSI GYULA

BUDAPEST, Kristóf-tér.

KÖNYVEK a legdiszesebb kivitelben
bekötetnek Nyitrai és Társa r. t. könyvkötészetében Léván.

KNAPP DÁVID

mezőgazdasági és varrógépek nagy raktára

Telefon szám: 33.

L é v á n .

Telefon szám: 33.

Piactéren, nagy kiterjedésű gépraktáram céljára épült házamban nagy választéku állandó gépkiallítás van berendezve

Hazai gyártmányu gépek:

Ganz-féle motorok minden nagyságban Hopferr és Schrantz gőzcseplő készletek, eredeti Melichár-féle vetőgépek, Bächer-féle ekék és talajművelő eszközök, valamint minden e szakba vágó gépek és géprészek
Világhírű RAPID láncoskutat.

Legjobb minőségű takarmánykamrák elkészítése és felállítása jutányos árakban.

Lévai piaciárak.

Rovatvezető: Dr. Horváth Gyula rendőrkapitány.

Buza m. mázsánként 39 kor, 50 fillértől
39 kor, 50 fill. Kétszeres 30 kor. — fill. 30
kor. — fill. Rész 32 kor. — fill. 32 kor.
— fill. Arpa 27 kor, 50 fill. 27 kor. 50 fill.
Zab 24 kor. — fill. 24 kor. — fill. Kuko-
rica 27 kor. 50 fill. 27 kor. 50 fill. —
Lencse 80 kor. — fill. 80 kor. — fill. —
Bab 80 kor. — fill. 80 kor. — fill. —
Köles — kor — fill. — kor. — fill.

Vidéki előfizetőinket kérjük, hogy
pósthivataluknál az előfizetés
megújítása iránt szíveskedjenek
intézkedni, hogy a lap küldése
fennakadást ne szenvedjen.

Nyiltér.

Eladó trágya.

Nagyobb mennyiségű
lóistálló trágya eladó.
Bővebbet Léván Ladányi-utca 7 szám.

Császárfürdő. Budapesten. Nyári
és téli gyógyhely a
magyar irtalmasrend tulajdona. Elsőrangú
Kénes hévízü gyógyfürdő; modern beren-
dezésű gőzfürdő, kényelmes iszapfürdők,
iszapborogatások, uszodák, külön hölgyek és
urak részére. Török-, kő- és márványfür-
dők: hölég-, szensavas- és villamosvízfür-
dők. A fürdők kitűnő eredménnyel haszná-
latnak főleg csuzos bántalmaknál és ideg-
bajok ellen ivó-kúra és légzőszervek hurutos
eseteiben a testi pangásoknál 200 kényelmes
lakószoba. Szolid kezelés, jutányos árak:
Gyógy és zenedíj nincs. Prospektust ingyen
és bérmentve küld. **Az igazgatóság.**

Házvezetőnő

vagy gazdasszonynak ajánkozik gya-
korlattal bíró 26 éves nő Lenárd
Erzsébet Leva Kossuth u. 8.

FAJKAKAS.

Egy szép Plimuth faj
.. .. kakas eladó.
Bővebbet Ladányi-utca 4. szám.

ARANYAT, EZÜSTÖT

és mindennemű

ÉKSZERT

legmagasabb árban készpénzre
beváltak, ilyenekről zálogcédu-
.. .. lakat is veszek

KLEIN SÁNDOR

órák és ékszerész

LÉVÁN.

Kölcsönkönyvtár

NYITRAI és TÁRSA R. T.

könyvkereskedésében LÉVÁN.

Előfizetés bármely nap kezdhető.

Ma moziba megyünk!

Az APOLLO mozgósínház
műsora érdekes.

TAVASZI VÁSÁR!

KERN TESTVÉREK

FÜSZER-, GYARMATÁRU- ÉS VASNAGYKERESKEDÉSE

ALAPÍTOTT 1881.

LÉVÁN.

TELEFON SZÁM 14.

Legjobb fűszer- és csomageárak.

Naponta friss felvágottak.

Főtt prágai sonka, teavaj.

Legjobb minőségű kávék.

„Gloria” pörkölt kávé különlegesség.

Csomagebor, likőr, cognac, pezsgő stb.

Virág-, konyhakerti- valamint mezőgazdasági magvak.

Vasárak és konyhafelszerelési cikkek.

Valódi nikkell, aluminium, sphinx, zománcozott lemez és öntöttvas
konyhaedények, modern háztartási cikkek. Villamos főzőedények,
törzslők és vasalók.

GAZDASÁGI CIKKEK:

Ásó, kapa, lepát, csákány, acélvilla, fűrés, ojtókés, metszőolló,
ágfűrés, tömlő, szivattyu, vízmentes ponyva, gépszij gyári áron.Összes kerti-, mezőgazdasági-, méhészeti-
és tejgazdasági szerszámok. — — —Építési anyagok: cement, gipsz, mennyezet nád, vasgerendák, horga-
nyozott sodronyfonat kerítés nagy raktára. — —
Superfoszfát lerakat.A KÖZSÉGI TISZTVISELŐK ORSZÁGOS EGYESÜLETÉNEK
SZERZŐDÉSES SZÁLLÍTÓI.